

Θέμα: Βασικός Μέτοχος

Χρήσιμα δείγματα για τον προσδιορισμό της έννοιας του βασικού μέτοχου προσφέρουν: α) η χρηματιστηριακή νομοθεσία, β) η νομοθεσία για τις Α.Ε. και γ) η νομοθεσία για τα Μ.Μ.Ε.

α. Χρηματιστηριακή νομοθεσία

Για τη διασφάλιση της διαφάνειας της λειτουργίας της Χρηματιστηριακής Αγοράς προβλέπεται σειρά μέτρων, με τα οποία δημοσιοποιούνται οι μεταβολές σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Τα μέτρα αυτά έχουν ως βάση το π.δ. 51/1992, με το οποίο προσαρμόσθηκε το εσωτερικό δίκαιο στην Κοινοτική Οδηγία 89/627/ΕΟΚ. Βάσει του άρθρου 5 του διατάγματος επιβάλλεται η υποχρέωση γνωστοποίησης της απόκτησης ή της εκχώρησης σημαντικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένης εταιρίας, αν λόγω της μεταβολής που επέρχεται η συμμετοχή του μετόχου φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια του 10%, 20%, 1/3, 50% ή 66,6% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, ή κατέρχεται κάτω από τα όρια αυτά.

Ήδη με πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 5 από το άρθρο 11 του ν. 2744/99, το ελάχιστο όριο (κατώφλι) για τη δημοσιοποίηση της μεταβολής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο των εισηγμένων εταιριών ορίσθηκε στο 5% του μετοχικού τους κεφαλαίου. Έτσι, κατά την έννοια του π.δ. 51/1992, ως σημαντικός μέτοχος εισηγμένης εταιρίας νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο του οποίου η συμμετοχή στο μετοχικό της κεφάλαιο ανέρχεται τουλάχιστον στο 5%. Άνκαι η Κοινοτική Οδηγία προέβλεπε ως ελάχιστο όριο το 10%, η τροποποίηση επί το αυστηρότερο του κατωτάτου ορίου είναι επιτρεπτή, διότι εξυπηρετεί τους σκοπούς της σχετικής νομοθεσίας και βελτιώνει τη διαφάνεια των χρηματιστηριακών συναλλαγών των προσώπων που κρίνεται ότι συμμετέχουν κατά σημαντικό ποσοστό, -είτε ελέγχουν την εισηγμένη εταιρία είτε όχι-, στο μετοχικό της κεφάλαιο.

β. Νομοθεσία για τις Α.Ε.

Το ποσοστό 5% του μετοχικού κεφαλαίου καθορίζει τα δικαιώματα της λεγόμενης μικρής μειοψηφίας. Σύμφωνα με το άρθρο 39 του κ.ν. 2190/1920, με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου προκαλείται σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας, αναβάλλεται υποχρεωτικώς η λήψη αποφάσεως επί συγκεκριμένου θέματος της ημερήσιας διάταξης από την -τακτική ή έκτακτη- γενική συνέλευση των μετόχων ή ακόμη παρέχονται πληροφορίες ή γίνονται ανακοινώσεις για τις υποθέσεις της εταιρίας και τα ποσά που έχουν καταβληθεί στα μέλη της διοικήσεώς της. Εν ολίγοις, το ένα εικοστό του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου είναι το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ανωνύμου εταιρίας το οποίο κρίνεται ως το ελάχιστο όριο για να θεωρηθεί η συμμετοχή του μετόχου σημαντική και για να παρασχεθούν στο μέτοχο αυτόν αυξημένα δικαιώματα εν σχέσει με αυτά των λοιπών, κάτω του 5%, μετόχων της μειοψηφίας.

γ. Νομοθεσία Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να συμμετέχουν σε εταιρεία που κατέχει άδεια παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών σε ποσοστό μέχρι του 40% του μετοχικού της κεφαλαίου (άρθρο 2 παρ. 3 εδ. γ' του ν.2644/1998). Οι μέτοχοι τέτοιων εταιρειών αναλαμβάνουν επίσης συγκεκριμένες υποχρεώσεις έναντι του Υπουργείου Τύπου και Μ.Μ.Ε. ή του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, εφόσον κατέχουν ελάχιστο ποσοστό του μετοχικού τους κεφαλαίου.

Συγκεκριμένα, οι μέτοχοι σε ποσοστό τουλάχιστον 2,5% δεν πρέπει να έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα με δικαστική απόφαση για ποινικό αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού στο δημόσιο (άρθρο 2 παρ. 7 του ν. 2644/1998). Εξάλλου, κάθε μεταβολή στη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου, σε αυτό το ποσοστό, εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο πρέπει να γίνεται γνωστή στο Υπουργείο Τύπου και Μ.Μ.Ε. και το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2644/1998). Για τους μετόχους εταιρειών που κατέχουν άδεια παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών σε ποσοστό τουλάχιστον 2,5% του μετοχικού τους

κεφαλαίου ελέγχονται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης οι πηγές των χρημάτων τους (άρθρο 1 παρ. 17, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 2328/1995), ενώ υποβάλλουν κάθε χρόνο στο Τμήμα Ελέγχου και Διαφάνειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης αντίγραφο του ποινικού τους μητρώου (άρθρο 3 παρ. 4 περίπτ. στ' του π. δ. 310/1996 και άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 2644/1998). Υποχρέωση υποβολής σειράς εγγράφων ή δηλώσεων που αφορούν τη συμμετοχή τους σε εταιρείες αυτής της μορφής εισηγμένες στο χρηματιστήριο έχουν επίσης όσοι κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 1,5% του μετοχικού τους κεφαλαίου (άρθρο 8 παρ. 2 εδ. β' του ν. 2644/1998). Τέλος, οι διοικητικές κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης της ισχύουσας νομοθεσίας επιβάλλονται, μεταξύ άλλων, και στους μετόχους σε ποσοστό μεγαλύτερο του 2,5% του μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών που παρέχουν ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες (άρθρο 12 παρ. 7 του ν. 2644/1998).

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2001

Dis.A(1)/ΕΗ/BasMetoxos.doc/30.1.2001/p.1-3/md